

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Békejobbot kínál

ter Franciaországnak, — ez a politikai legújabb aktualitása. Különös jelentőség és komolyságot kölcsönöz e ténynek csak a tárgyalások formája, hanem a körülmény is, hogy Franciaországban emelláthatólag kedvezőbb az enyhülés atmoszférája, mint ezélt. Franciaország külügyminisztere ugyanis e pillanatban Laval, aki némiképpen a briandi megértő politikának folytatója és maga is több ízben már Berlinben, ahol erős és közvetlen kapcsolatai vannak. Az új francia külügyminiszter teljesen tisztában van azzal, hogy jelent a két ország közeledése, így valószínűleg szakítani fog az eddigi elutasító politikával. Ugyancsak támogatja az engesztelődés irányát Herriot radikális pártjának most hozott kiáltványa is, amelyben már leszögezi, hogy habár szem előtt tartja a biztonság elvét is, de vezérelgondolmányában feltétlenül kimondottan a béke politikát szándékozik folytatni. Az eredmények máris mutatkoznak.

ter hosszú tárgyalást folytatott Francis Poncet berlini nagykövettel, aki kijelentette, hogy amennyiben Franciaország lemondott volna a népszavazásról és hajlandó lett volna az egyezségre, hogy visszatérjen a Saar-vidéket Németországnak, abban az esetben végleg megint volna már rég minden ellentét, amely Németországot és Franciaországot szembeállította. A legfelelősebb helyről hangzott ez a nyilatkozat, amelyből kristálytisztán látszik, hogy a béke szempontjából a két ország között már nincs pillanatnyilag fontosabb probléma, mint a Saar-kérdés. Halmás kijelentés ez az általános világmelegítés, az általános világbéke szempontjából is, mert hiszen a Saar-probléma valóban nem olyan nehéz, hogy ne lehetne megoldani. Januárban fog a népszavazás dönteni arról az országos viszonylatban marokni területről, amely nem nagyobb mint egy megye. És ha valóban a békülékenységre kerülne a diktáló és az igazgató is, akkor Franciaországnak valóban arra kell törekednie, hogy maga részéről semmiképpen sem akadályozza meg a törvényes fejlemények és a béke útját. A Saar-vidék sima visszavonása az anyaterülethez igazán ócska ár, hogy a két ország végre megbéküljön egymással különösen akkor, mikor ez az engesztelődés reményt nyújthat arra is, hogy az egész felzaklatott, felkorbácsolt világ visszanyerheti nyugalmát. A világbéke létszertelene az a tengely, hogy a francia-német ősi ellentét megszűnjék. Ha két régi ellenség között megszűnik a gyűlölködés, úgy csakhamar egész Európában egyenyl, megtisztul a villamoszikktrákkal telített, tulfeszült légkör is, amely a komplikált csoportosulások és ellenszoporusulások nyomán támad. Megkezdeni a békülést, ez az egyedüli orvosság arra, hogy meggyógyuljon a világ. Az indulatok leszelésését csakhamar nyomon követheti majd akkor a fegyverek leszerelése is. Megszűntetése ennek az örületnek, amely biztonságot nem ad, sőt ellenkezőleg eszeveszett okozásával egyre bizonytalanabb állapotoknak lesz előidézője és gazdaságilag csődös visz mindent és mindenedet. Igaz és szinte megbéküléshez igazán nem kellene képzővetségek és nem kellene leszerelési vagy egyéb rendeltetésű konferenciák. Mert konferenciákon mindig sok a beszéd és a beszédnek kevés a valószínű eredménye. Sőt a kevéssé is kevesebb. Semmi. Erre a háboru után lezajlott tizennyolc év tanul-

Szemrehányást kapott Ausztria is a királygyilkossággal kapcsolatban a belgrádi sajtótól

A belgrádi lapok a marseillei eseményekkel kapcsolatosan erős szemrehányásokkal illetik újabban Ausztriát. Azt hangoztatják, hogy Ausztria a merénnyel kapcsolatosan letartóztatott egyének ellen a vizsgálatot nem folytatja kellő eréllyel. Különösen azt vetik a jugoszláv lapok Ausztria szemére, hogy Percevic volt osztrák-magyar kapitányt tulságos jóindulattal kezelik. Attól lehet tartani, hogy nemsokára szabadon bocsátják.

Belgrádban úgy tudják, hogy Laval francia külügyminiszter a bécsi francia követség után azt a kérelmet intézte az osztrák szövetségi kormányhoz, hogy Percevic ellen a legszigorúbban folytassa le a vizsgálatot.

Bécsi lapok jelentik, hogy a jugoszláv

kormány máris kérte Percevic kiadatását. Erre azonban csak akkor kerülhet a sor, ha Percevic ellen valóban terhelő adatok merülnek fel. Már tavaly nyáron is kérték Ausztriától Percevic kiadatását és pedig azon a címen, hogy Percevic dinárbankjegyeket hamisított. Később azonban kiderült, hogy azokat a bankjegyeket, amelyekről szó volt, Belgrádban hamisították.

A bécsi lapok foglalkoznak Percevic letartóztatásával és visszautasítják a jugoszláv sajtónak ezzel kapcsolatban hangoztatott szemrehányásait. Rámutatnak arra, hogy Ausztria nem vonhatja meg a menedéjogot előkelő idegenektől. Ilyen volt Percevic is, aki ellen különben eddig még terhelő adat a vizsgálat során nem merült fel.

Istambuli jelentés szerint a török rendőrség elfogta Mi-

hajlovot, a macedon terroristák vezérét.

Mihajlov kiadatását úgy a bolgár, mint pedig a jugoszláv kormány kéri. Bulgária különböző politikai gyilkosságok miatt kívánja Mihajlov kiadatását, Jugoszlávia pedig azért, mert Mihajlov a marseillei merénnyelkövetésben állott.

A belgrádi Vreme azt írja, hogy Budapestben letartóztattak a napokban egy Vjekoszlav nevű terroristát, aki összeköttetésben állott a marseillei merénnyelkövetésben állott a marseillei merénnyelkövetésben állott. Vjekoszlav rejtélyes módon eltiint.

Azt hiszik, hogy a terroristák meggyilkolták és holttestét a Dunába vetették, mert valamely bizonyos embereknek esetleg kellemetlen lett volna.

A legújabb Dreyfuss-pec

Hazaárulással és kémkedéssel vádolnakegy francia vezérkari kapitányt

A világsajtó az utóbbi időben ismételtén foglalkozott a francia hadsereg kínos szenzációjával, Frogée vezérkari kapitány hazaárulási és kémkedési ügyével.

Frogée vezérkari kapitányt, aki már hónapok óta letartóztatásban van, azzal vádolják, hogy egyes határerődök terveit eladta a németeknek.

Az eset miatt a szenvedélyek nagyon felkorbácsolódtak és különösen az újságok foglalkoznak nagy cikkekben az esettel. Több lap tiltakozik az ellen, hogy Frogée ellen vádat emeltek és hangsúlyozza, hogy itt egy újabb Dreyfuss-perről van szó. Más lapok viszont megállapítják, hogy Frogée feltétlenül bűnös és kérték, hogy ellene a legszigorúbban járjanak el.

A hadbíróóság tegnap nyomon követheti majd akkor a fegyverek leszerelése is. Megszűntetése ennek az örületnek, amely biztonságot nem ad, sőt ellenkezőleg eszeveszett okozásával egyre bizonytalanabb állapotoknak lesz előidézője és gazdaságilag csődös visz mindent és mindenedet. Igaz és szinte megbéküléshez igazán nem kellene képzővetségek és nem kellene leszerelési vagy egyéb rendeltetésű konferenciák. Mert konferenciákon mindig sok a beszéd és a beszédnek kevés a valószínű eredménye. Sőt a kevéssé is kevesebb. Semmi. Erre a háboru után lezajlott tizennyolc év tanul-

Szerinte neki a vezérkari kapitány már régóta gyanus volt, mert összeköttetést tartott fenn németekkel és állandóan nagylábon élt.

Különösen gyanus volt neki az, hogy Frogée igen sokat érintkezett egy Gebralt nevű német emberrel, aki Franciaországban a német kémszervezet vezetője volt. Frogée védője itt közbevetette, hogy maga Geissmann is érintkezett a német kémszervezet vezetőjével, ugyanakkor pedig a rendőrségnek besugója is volt. Geissmann a keresztkérdések hatása alatt beismerte ezeket a kapcsolatokat de hozzátette, hogy azokat azért tartotta fenn, hogy így könnyebben megtudhassa a kémek titkait.

Elmondotta azt is, hogy az ügy érdekében nemcsak érintkezett a kémekkel, hanem maga is kémnek adta ki magát.

Több tanu, akiket Geissmann megbízhatóságára vonatkozólag hallgattak ki, nem a leghizelgőbben vallott a mérnökre. A vezérkari kapitány védője el-

mondotta, hogy a várakozó szobában, amikor Geissmann beszólították a terembe, hozzálépett egy fiatalember és azt mondotta neki:

— Intézd el alaposan a kapitányt.

Ebből azt lehet következtetni, hogy valamelyik politikai csoport bérelte fel Geissmann, hogy a vezérkari kapitány ellen tanuskodjék. A védő elmondotta azt is, hogy Geissmann összeköttetésben állott olyanokkal, akik Franciaország ellen törtek.

A hadbíróóság tegnap délután a vádlott Frogée vezérkari kapitányt hallgatta ki, aki felháborodva tiltakozott az ellen, mintha kémkedett volna.

Kijelentette, hogy nem is ismeri azokat, akikkel a vád szerint összeköttetésben állott.

Az elnök azután eléje tárta, hogy időnkint négy-ötzer frankos összegeket helyezett el bankszámlájára és megkérdezte, hogy ezt a pénzt honnan szerezte. A vezérkari kapitány kijelentette, hogy tőzsdén játszott és jelentékeny bankbetéte tőzsdéi nyereségből származik.

egyaránt. Nagy világtanácskozásokban nem lehet megegyezni és nem lehet a békét megszűlni, sok baba között elvész a gyerek. Egyet lehet csak tenni, hogy mindenki megkeresi a maga ellenségét és avval intézi el

dolgát. Ez rövid számadás és egyenes is. Németország most békejobbot nyújt Franciaországnak. Most ezen mulik, hogy megszorítsa. Ha úgy lesz, jó lesz és a legokosabb példa az egész világnak.

A piaristák román tanítványai

akik közül nem egy miniszter, prefektus, főpolgármester, tanfelügyelő magasrangú állami tisztviselő, hatósági főorvos, ügyvéd és ügyész lett tanuskodnak a nemes szellemről

Irredentizmussal vádolta Ghibu Onisifor egyetemi tanár a timisoarai (temesvári) piaristákat és azt állítja rólok, hogy Magyarország szolgálatában állanak. Érdekes, hogy a tavasszal itt járt Anghelescu közoktatásügyi miniszter ezt nem vette észre, hanem elragadtatással beszélt a piaristákról! Hogy lehet az, hogy Grecu Simin tanfelügyelő, Borza Alexandru a közoktatásügyi miniszterium titkára, Stoica Vasile a külügyminiszterium egykori titkára, Paclisan Joan vallásügyi államtitkár, Ionescu P. dr. a kultuszminiszterium igazgatója és más ellenőrző közegek, akik megfordultak az intézetben és közvetlenül vizsgálták a tanítást, soha sem tettek jelentést a piaristák irredentizmusáról?

Látogatást tettek az intézetben Sasu Matei brailai képviselő, Pavelescu Maria timisoarai (temesvári) tanár, Pavranescu Anghel tanár, craiovai szeminárium igazgató, Abramescu Cluj (kolozsvári) és Simionescu J. íásii egyetemi tanár és tankönyvíró is, de egyikük sem távozott azzal a benyomással, mintha a piaristák Magyarország szolgálatában állnának.

Mi több, a Dimineata szerkesztője ez év április 27-én tett látogatása alkalmával ezt írta a piaristák aránykönyvébe:

— Nem találok megfelelő szavakat, hogy dicsérjem a piaristarend munkáját. Az intézet példaképpül kellene odaállítani az ország iskolái elé.

Ha a piaristák Magyarország szolgálatában lennének, lett volna pátorsága a Dimineata szerkesztőjének ezeket írni? A piaristáknál végzett sok román szintén tanúságot tehet a piarista szelleméről.

Magas vendégei voltak a piaristáknak 1807-ben I. Ferenc király, később Eötvös József báró kultuszminiszter, Rákosi Jenő főrendiházi tag, Freneti Valér lugosi püspök, Glattfelder Gyula, Majláth Károly Gusztáv gróf, valamint Pacha Ágoston dr. megyéspüspökök, Telb'sz Károly dr. polgármester, Biró Vencel tartományfőnök, Picagnol Leodegarius és Garridó Tamás, de irredentizmust vagy elnyomatást nem láttak. A román sem tett panaszt. Nem is volt miért, hiszen a magyar urakom alatt az 1906/1907-es tanévben a timisoara (temesvári) piaristáknál a 195 magyar tanuló mellett 38 román anyanyelvű diák volt, míg

az 1912—1913-as tanévben a 345 magyar mellett 53 román járt az intézetbe.

Jártak a piaristákhoz magyar, német, román, szerb, rutén, olasz, bolgár, tót, és horvát nemzetiségű tanulók, akik között volt katolikus, református, evangélikus, unitárius, izraelita, még baptista

is, de senki közülük nem panaszkodhatott, hogy nemzetiségi vagy vallásos érzésében megsértették volna, vagy kevesebb joguk lett volna csak azért, mert nem magyaroknak születtek.

A szegény román tanulók éppen ugy részesültek tandíjmentességben, vagy kedvezményekben, mint az árva magyar diákok.

A piaristák Kalazanti szent József szellemében egyforma szeretettel neveltek és tanítottak mindenféle nemzetiségű diákokat.

Számos híressé lett román ember végzett a piaristáknál. Eljönnek még most is az érettségi találkozókra és az aranykönyvbe nevéik fölött ott van a felírás: Hálánk és szeretetünk emlékéül a kegyestanítórend és tanárai iránt. A piaristáknál végzett közismert román férfiak: Jenciu Mózes dr. a román kultuszminiszterium vezérigazgatója. néhai

Cosma Aurél volt miniszter, Dobosan Joan dr. volt főpolgármester és Furlugeanu Octáv volt prefektus, Todan György dr. orvos, Hossu Vazul nyugalmazott állatgyógyászati felügyelő. Micu Armeniu törvényszéki bíró, Maniucă Jon nyugalmazott carasi (krásói) főorvos, Dobosan Szilárd vasuti főtisztviselő, Petrovici János tanfelügyelő, Belu Gyula dr. ügyvéd, Giulezean Mihály dr. ügyvéd, Milos Romulus városi könyvtáros, Anuica Aurél dr. ügyvéd és még sokan mások akik éveket töltöttek a piaristáknál. A piaristák magukévá tették Széchényi István mondását:

Csak a gyenge szereti önmagát, az erős egész nemzeteket hordoz szívében!

Ezért öleltek fel minden nemzetiségű és vallású diákokat és ezért gondolnak vissza növendékeikre — a románok is, — szeretettel az intézetre.

(Pusztai P. József.)

A telefon drágasága

hozzáférhetetlenné teszi a nagy tömegek számára ezt a közhasznú intézményt, mert az árak magassága

elriasztja az embereket

Az angol postaminiszter néhány héttel ezelőtt leszállította az angol telefondíjakat. Elsősorban a hosszabb távolságokra szóló beszélgetések tekintetében hozott igen tekintélyes árredukciót, legnagyobb sikere azonban annak az intézkedésnek volt, hogy a rendkívül olesó egységáron ezentel bárhova lehet telefonálni. Természetes erre a célra éjszakai pótmunkaerőket kellett alkalmazni a postahivatalokban, de már az első este bebizonyult, hogy ez a rendkívüli személyzet elégtelennek bizonyult. Következő éjszaka már az egész postaigazgatóságnak szinte minden alkalmazottja a megolcsóbbodott éjszakai hívások elintézésével foglalkozott. És még így is a személyzet elégtelennek bizonyult az angol telefon ugrásszerű népszerűségének kielégítésére. A legtöbb vonalon száz százalékkal több volt az éjszakai beszélgetések száma, de voltak olyan vonalak is, ahol hatszáz százalékos volt az emelkedés. Nemcsak üzleti beszélgetések folytak, hanem rengeteg számban voltak olyanok, akik már rég nem beszéltek messzi lakó hozzátartozóikkal és most kihasználták az olesó beszélgetési alkalmat. Olyanok is vannak igen sokan, akik egyenesen előfizetnek ilyen heti beszélgetésekre.

A londoni telefonhivatalok már köztölték is ennek a példátlan forgalmi emelkedésnek első adatait. A vidéki hívások átlagos száma, az új olesósági rendelkezés behozatala előtt, este hét óra és éjfél között körülbelül ezerhatszáz volt, viszont már az újítás első napján, október elsején, ugyanezen idő alatt 6000-re ugrott fel a beszélgetők száma, október másodikán, már hétezerre és azóta is a telefonfülkék, valóságos ostrom alatt állnak. Ne gondolja azonban senki, hogy ezek az éjszakai hívások befolyásolták a nappali forgalmat. Ellenkezőleg, az olesósági hullám még nép-

szerűbbé tette az angol postát és fokozta a nappali forgalmat is. Egy héttel ezelőtt egyedül a nappali időben ezerszáz új előfizető jelentkezett és ez a szám a hivatal zárásig kétezerre emelkedett. És a roham tovább tart. Az angol posta ezzel az olesósági hullámmal olyan óriási új előfizetői tömeget szervezett be érdekkörébe, amilyen sikerre és prosperitásra még legvérmesebb álmaiban sem gondolt.

Sokat mond számunkra is ez a példa. Mert, ha a mi telefonviszonylatainkban is arra törekednének, hogy valóban olesóvá, mindenki számára elérhetővé tegyék a telefont, úgy az nemcsak a közönségnek, hanem a telefon intézményének is hasznára válnék. Minden legszélesebb közszükségletre berendezett intézménynek csak az lehet az elve, hogy nagy forgalom kis haszon mellett. A millió számára kell hozzáférhetővé tenni a telefont és nem a kevesek számára. Hisz láthatunk a vasutnál is azóta, hogy bevezették az olesó ünnepnap utazásokat, nemcsak a forgalom emelkedett jelentősen, hanem az államvasutak tényleges jövedelme is. A vasárnapi dupla sürgönydíj, a magas telefonelőfizetési díjak, a drága interurbán csak elriasztják a széles tömegeket, hisz az előfizetők száma is a gazdasági válság következtében állandóan apad. Viszont valóban olesón megállapított telefonbérletek, mindenki által megfizethető interurbán-díjak bizonyára előteremtene azokat a tömegeket, amelyek hiányoznak. Nem kell ehhez semmi más, csak egy kísérlet, csak egy próba. És ha az olesósági rendszer itt is beválik, még egy nagy haszon háramlik belőle. A fokozódott forgalom bizonyára jelentékeny számú új tisztviselő és személyzet alkalmazását teszi szükségessé, ami számos ember elhelyezésére ad majd módot ebben a nagy munkahiányban.

Két érdemes iparos ünneplése a Bánságban

A helybeli iparosság két közbeesü tagját ünneplte. Szombaton este a iparosság a Gyárudvar-vendéglőben vacsorát rendezett Bittó Ferenc bádogos, a fémiparosok szakosztályának elnökének tiszteletére abból az alkalomból, hogy most töltötte be hatvanadi esztendejét. A vacsorán, amelyen kétszázán jelentek meg, az első felkőszörtőt Oprea János, a szindikátus elnök mondotta. Utána Sebestyén Béli szakcsoporti alelnök a fémiparoso ezüst koszoruját adta át a népszerű elnöknek, akit a többi iparos szervezet nevében Veterány Viktor dr. ügyészköszöntött fel.

Hollinger Miklós pékmester, a sütőiparosok szakosztályának elnöke felesége született Weiszmann Vikma vasárnap ülték meg ezüst lakodalmukat. A frigvet a gyárvárosi templomban Rech K. Géza apátplébános adotta meg újból. A jubiláns házaspár Olariu Péter ipartestületi és Kovács István ipari szindikátusi elnök vezetésével az iparosság nagy küldöttsége kereste föl és tolmácsolta jókívánságait.

Az októberi nyugdíjak kifizetését ma délután megkezdik

A helybeli pénzügyigazgatóság tegnap délután érkezett meg a pénzügyminiszterium távirata az októberi hónap nyugdíjak kifizetéséről. A pénzügyigazgatóság, ma kedden már megkezdte a nyugdíjak kifizetését és ezután csak délután három órától kezdve történik a kifizetés. A nyugdíjasok kötelesek magukkal hozni személyazonosság igazolványukat, továbbá csakis abban a adóhivatalban vehetik fel nyugdíjleányukat, amelyhez alfabétikus sorrendben beosztást nyertek.

A kifizetések sorrendje a következő: a katonai nyugdíjakat kizárólag az első számú adóhivatalnál fizetik ki és ma kedden az A—G kezdőbetűs, október 31-én a H—K, november 1-én az L—P november 2-án az R—Z kezdőbetűs nyugdíjasok vehetik fel illetményeiket. A vasutasok nyugdíját csak a második számú adóhivatalnál fizetik ki, a következő sorrendben: ma, kedden az A—G kezdőbetűs, október 31-én a H—K, november 1-én az L—P, november 2-án az R—Z kezdőbetűs nyugdíjasok jelentkezhetnek nyugdíjukért.

A polgári nyugdíjakat a harmadik számú adóhivatalnál fizetik ki ma, kedden az A, B kezdőbetűsökre részére, október 31-én ugyanott a C, D, E, F kezdőbetűs nyugdíjasok kerülnek sorra, november 1-én ugyancsak ott a G, H, I, kezdőbetűs polgári nyugdíjasok vehetik fel nyugdíjukat, november 2-án szintén a harmadik kerületi adóhivatalnál vehetik át illetményüket a K és L kezdőbetűs polgári nyugdíjasok, november 3-án az első számú adóhivatalnál a P és U, második számúnál az N és O, míg a harmadik számú adóhivatalnál az S kezdőbetűsöket jelentkezők. November 4-én az első számú adóhivatalban a T és V, a második számú adóhivatalban az M, V és W betűs, míg a harmadik számú adóhivatalban az R kezdőbetűs polgári nyugdíjasok vehetik fel nyugdíjleányukat.

**APRÓHÍRDETÉSRE
LEGALKALMASABB
A DELI HIRLA**

Kérje mindenütt a
GOLF
BOROTVA-PENGÉT!
(az acélipar legtekélyesebb alkotása)
és öröme lesz a borotváközösben
Vezérképviselő: **Friedmann Ármin**
Oradea Nagyvárad, Str. A. (ancu) 22. sz.

A világ leggazdagabb uralkodója lemond trónjáról, ha nem maradhat továbbra is élet és halál korlátlan ura

Sziámi király, Prajadhipok, elhárította, hogy trónjáról lemond. A király hónapok óta Európában tartózkodott és a közel jövőben Angliában személynéprácit végeznek rajta. A lemondás oka az, hogy a király és a minisztertanács között nézeteltérés támadt. A minisztertanács törvényjavaslatot készített, amely szerint a király a jövőben csak azoknak aláírhatja a jogokat, amelyeknek kegyelmezhet meg, amelyekre vonatkozólag azt a kormány javasolja.

A király viszont azon az állásponton van, hogy ez a javaslat sérti a királyi jogokat, mert Sziámban az uralkodó évszázadok óta korlátlan ur alattvalói élete és halála fölött.

Az idők Bangkokban, Sziám fővárosában, a király lemondási szándékának híreiről.

re elterjedt, kisebb zavargásokra került a sor. A hadsereg egy része feltétlenül ragaszkodik a királyhoz. Lehet, hogy a királyt sikerülni fog szándékának megvalósítására birni annál is inkább, mert a lemondási okmányt még nem írta alá. Ha azonban a lemondást fentartja, akkor vagy régenstanácsra ruházzák az uralkodói jogokat, vagy pedig kikiáltják a köztársaságot.

Sziámból újabban olyan hírek érkeztek, hogy ott bolsevista-anarchista forradalom van kitörőben. Az erről szóló hírek azonban nem ellenőrizhetők.

A király meglehetősen népszerű odahaza és azért a néppel még nem is merték közölni, hogy a király le akar mondani.

Szó van róla, hogy amennyiben a király lemondáshoz ragaszkodik, úgy unoka-

öccse kerülne a trónra. A londoni lapok, amelyek foglalkoznak a sziámi király lemondási tervével, megemlítik, hogy a király a világ leggazdagabb uralkodója.

Sziámi hírek szerint különböző terrorista csoportok merényletterveket szőnek a király ellen.

Szingaporeban állítólag már egy terrorista csoport készenlétben áll, hogy a királyt megmérgezzék.

Londonban számolnak azzal, hogy a terroristák esetleg az angol fővárosban akarják a királygyilkosságot megkísérelni. A londoni rendőrség éppen ezért megtette az összes szükséges intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy a sziámi király életét megvédelmezze.

Közel kétezer magyar tanuló látogatja az idei tanévben a helyi állami és hitvallásos elemi és középiskolákat

A déli órákban ellepik a diákok a város utcáit. Az iskolák kapui szinte öntik az elemi és nagy diákokat. Vidám szóval, mosolygós kacagással megy hazafelé az egyenruhákba és egyenkötényekbe bujtított ifjuság. Az utca járókelői mosolygva figyelik őket és még a harcászuszu, zord villamoskalauz is megértő tekintettel nézi el a vidám csínyeket. A szorongás és hancurozás szinte elfelejtődött, hogy milyen fontos tényező a tanuló ifjuság a nép életében. Általában a városi reménysegeinek nevezik az ifjuságot, lássuk hát, mit ígér a timisoarai (emesvári) magyarság jövődjére. Ennek a megállapítása nem olyan egyszerű, mert végig kell járni az összes felekezeti állami elemi és középiskolákat, amelyet elsősorban kisebbségi növendék látogat. A legtöbb helyen riadalom okoz a kérdés, hogy statisztikai adatokkal foglalkoznak. Az iskolák igazgatói és tanárnői kérik, hogy ne közöljük az adatokat, mert attól tartanak, hogy ezért ellemetlenül fogadják őket, hogy nem kellemetlenkedni tartunk, hanem éppen rámutatni arra, hogy a városi magyarságnak szüksége van magyar tanítézetekre, mert így kívánja ezt a magyarság számaránya és tanulni vágyása.

Legnyugodva közlik a kért számokat, melyeket összegezve, kiténik, hogy a miniszterium azon engedélye ellenére, mely szerint az egyes osztályokba ötven felül nem vehetők fel tanulók, továbbá számos más nehézség ellenére is városunkban mégis 1899 kisebbségi magyar tanuló látogatja ebben a tanévben az iskolákat.

Ebben a számban nem foglaltatnak azok, akik különböző román tannyelvű állami iskolákba járnak. Az egyes tanítézetek arányszáma a következő: a katolikus magyar fiugimnáziumban százhatvan diák készült a jövőre, míg tavaly a beiratkozott diákok száma csak százötven volt. A negyedik kerületi Notre Dame leány-

liceum növendékeinek száma az idén kétszáznegyvenhat, a tavalyi kétszázhuszonhárommal szemben. A növendékek száma különösen az alsó osztályokban növekedett és ez a szaporodás huszonkettő. A piarista liceum növendékeinek száma kétszáznyolcvannyal, míg tavaly csak hárommal volt több tanuló. A gyárvárosi zárdában a gimnáziumban száznegyvenhárom tanuló van, a tavalyi százötvennégy növendékekkel szemben. Az állami fiugimnázium magyar tagozatának száznegyvenöt diákja van, négyvel kevesebb mint tavaly, mert

a miniszteriumnak azon rendelete folytán, amely kimondta, hogy egy osztályba ötvennél több tanulót nem vehetnek fel, éppen négy tanulót kellett az idén visszautasítani.

Az állami magyar leánygimnáziumnak száznegyven növendéke van, hárommal kevesebb, mint az elmúlt tanévben.

Az egyes városrészek elemi iskoláiban szintén kedvező a helyzet. A negyedik kerületi katolikus fiuelemiben száznegyvennégy növendék van, míg tavaly százhatvannyolc látogatta az iskolát. A negyedik kerületi zárda leányelemi iskolát.

Ma délelőtt kezdődik Ankarában a balkáni államok konferenciája

Titulescu külügyminiszter vasárnap délelőtt tíz órakor Langa Rascanu athéni és Stoica Vasile szófiai román követek kíséretében Ankarába érkezett. A pályaudvaron számos magasrangú politikus és diplomata jelent meg fogadtatására.

Maximos görög külügyminiszter és Pezmazoglu görög gazdasági miniszter tegnap délelőtt érkeztek meg a török fővárosba. Ugyancsak tegnap érkezett meg Purics jugoszláv helyettes külügyminiszter is.

A balkáni konferencia ma délelőtt tíz órakor tartja meg első ülését a török külügyminiszteriumban.

A konferencia szerdán folytatja tanácskozásait. November elsején a külföldi

lába százhatvan növendék iratkozott. A belvárosi állami elemi magyar tagozatának százharom növendéke van, kettővel több mint tavaly. A gyárvárosi zárda leányelemi iskolát százharminc növendék látogatja, a gyárvárosi állami elemi iskola magyar tagozatának pedig kétszázhusz növendéke van. Itt jelentős a csökkenés, mert tavaly kétszázhatvan tanulója volt az iskolának.

Ez a visszaesés azonban csak látszólagos, mert számos tanuló a krizsán-telepen újonnan felállított iskolába lépett át.

Ezek a száraz adatok minden szónál szebben beszélnek. Elárulják, hogy a város magyarságában él a kötelességtudás kulturájával szemben és ezt a kulturát kívánja örökségképpen fiaira és leányaira hagyni. Ezért még anyagi áldozatoktól sem riad vissza, csak hogy anyanyelvén taníthassa ifjuságát. Addig pedig nincsen baj. A baj inkább ott mutatkozik, hogy nagyon sok szülő a költségek miatt állami román tannyelvű iskolába járattja gyermekét és így nem állapítható meg pontosan, hogy összesen hány magyar gyermek látogatja az iskolát.

vendégek különvonaton elhagyják a török fővárost.

A balkáni konferencia iránt mindenfelől nagy érdeklődés nyilvánul meg, mivel a tanácskozások egyik főpontját a marseillei merénylet következtében beállott nemzetközi politikai helyzet képezi. Ugy tudják egyes körökben, hogy erre vonatkozólag a konferencia elé határozati javaslatot terjesztenek.

Titulescu a sajtó előtt nyilatkozott azokról a hírekről, amelyek a Balkánbloss és a kisántánt közti egyesülésről szólnak.

Titulescu kijelentette, hogy erről az egyesülésről szó sincsen. Bár a két szervezetnek azonos végcéljai vannak, mégis mind egyik megtartja önállóságát.

EXCELSIOR vendéglő

București, Str. Campineanu 5. sz., a 6. számú villamos végállomásánál, a Nemzeti színház közvetlen közelében

WELTER FERENC

vezetése alatt újból megnyílt.
Jó konyha, legjobb borok,
szolid árák.
Tisztelettel meg becses látogatásával!

Az alkotmánymódosítás egyelőre nem kerül a francia parlament elé

A francia radikális szocialista pártnak Nantesban megtartott gyűlése hatása alatt Doumergue miniszterelnök elhatározta, hogy a tervezett alkotmányreformot egyelőre nem terjeszti a parlament elé. Az Oeuvre szerint az alkotmányreformot csak a költségvetés megszavazása után viszi a miniszterelnök a parlamentbe. A Populaire szerint erre csak a jövő esztendőben kerül sor.

A nantesi kongresszus vasárnap befejezte munkáját. A radikális szocialista párt a francia nemzethez manifesztumot intézett, amely a kongresszus határozatait tartalmazza. A manifesztum elítéli a valutadevalorizációs politikáját és a háborút is. Követeli az államok közti megértést és együttműködést. Követeli végül a párt a progresszív leszerelést, ezenkívül a fegyvergyártás és a fegyverkereskedés nemzetközi ellenőrzését.

Paál Rózsi kiállításának sikert aratott a Magyar Házban

Minden reményt felülmúló sikerrel zajlott le az a konyhaművészeti kiállítás, melyet a Magyar Ház disztermében tartottak meg. A kiállításon Paál Rózsi okleveles főző és cukrász legremekőbb készítményeit mutatta be a Magyar Nőegylet rendezésében, melyek méltán a legnagyobb elismerést váltották ki a kiállítást látogató közönség sorából. A délelőtti folyamán már több száz ember vonult fel a Magyar Ház disztermébe, délután pedig tetőfokát érte el a kiállítás forgalma. Fiatal leányoktól kezdve a legidősebb matronákig képviselve volt városunk hölgytársadalma a konyhaművészeti kiállításán. Délután 5 órától teát és gesztenyepürét szolgáltak fel a látogató közönségnek, mely a Magyar Ház zenekarának szórakoztatása mellett a legkellemebb hangulatban maradt együtt a késő esti órákig. A kiállítás anyagát hideg sültök, pástétomok, hal-ételek, torták, krémek, szendvicsek képezték. A hölgyek elragadtatva hosszasan szemléltek a művészi izléssel diszített ételeket és a mester, Paál Rózsi, — akinek kivételes tehetsége ebben a kiállításban is a legszébbet és legtekélyesebbet nyújtotta — nem győzte fogadni az elismerő szavakat, melyek felé zudultak. Külön ki kell emelni az indiánertortát a libamájpástétomot és a fatörzset, amelyeket a szakértők is elismerő meglepetéssel szemléltek. A felterített asztalokkal azt mutatta be közönségének Paál Rózsi, hogy miképpen lehet leegyszerűsített izléssel stílusosan, szépen teríteni különböző alkalmakra.

Paál Rózsi az általános óhajnak engedve és tekintettel az újabb tanfolyamra való nagyszámú jelentkezőre, elhatározta, hogy meghosszabbítja itteni tartózkodását. Ezen idő alatt újabb tanfolyamot tart, amelyre naponta lehet jelentkezni az Ungureanu (Városház-utcában) levő Medgyánszky-féle vendéglőben. Paál Rózsi néhány hét múlva — több oldalról jövő meghívásnak téve eleget — vidékre utazik, majd külföldre megy, hogy ott folytassa elismerésreméltó munkásságát.

Krisztus Királynak ünnepét ülte meg a Katolikus Népszövetség bánsági tartományi nagygyűlése

Ahogyan hosszantartó szárazság után a szikkadt föld szomjasan beissza a termékenyítő kövér esőcseppeket, úgy fogadta be a sokszáz lélek nagy virágoskertje azoknak a nemesveretű szavaknak mélyértelmű csendjét, amelyek a Katolikus Népszövetség vasárnapi bánsági tartományi nagygyűlésén elhangzottak. A katolikus magyar társadalom megmozdulásának ünnepe volt ez az összegyülekezés, amelyet a nemes példán felbuzdulva bizonyára követni fog, mert követni kell, a katolikus németek hasonló akciójának is. Nem más felekezetek és nem más nemzetek ellen irányul ez az összefogás, amint a szónokok ki is hangsúlyozták, hanem összefogása mindazoknak a pozitív választásokra álló társadalmi rétegek-

nek, amelyek a mai katolikus állapotokból a lelki ségen keresztül keresik a jobb jövő felé vezető utat. És különösen örvendetes volt látni a magyar ifjúság megmozdulását, amint tervszerű céltudatossággal mutatott reá a Ma legnagyobb és legégetőbb problémájára. Szép volt és lélekemelő volt a gyűlés lefolyása és mennyire a lelkekből fakadt, bizonyítja, hogy ez a tömörülési eredmény néhány embernek alig pár havi munkájából fakadt. Egy jobb, egy szebb, egy tisztultabb világ gyenge piradása ez, amely a maga lelki eszközeivel igyekszik hozzájárulni az emberek életének nemesebbé és tartalmasabbá tételéhez.

Az ünnepi napról a következőkben számolunk be:

Nagymise és szentbeszéd Krisztus Királyról

Vasárnap reggel ünnepi hangulattal a szívükben nagy rajokban zárandokoltak a katolikus magyar hívek a negyedik kerületi plébániatemplomba. A féltizkor kezdődő nagymisét Magyar Pál püspöki helynök mondotta nagy papi szolgálati. A közzé Szegő Ferenc karnagy vezetésével a templomi ének- és egyházi dalokat adott elő. Frang János, Metzger Márton dr. prépostplébános, majd a szónokok ünnepi beszédét tartott.

Krisztus királyról és a krisztusi eszméről beszélt. Rámutatott a krisztusi tanok világ-fentartó erejére. Ezeket a ta-

nokát és Jézus Krisztus által hirdetett parancsokat sem a tudomány, sem a háborúk zaja, sem pedig a mérges gáz, a tank és más öldöklő fegyver nem tudta megingatni, megsemmisíteni.

Szükség van rá, hogy a katolikusok mindenkor bátran vallják hitüket és félelem nélkül hirdessék, hogy Krisztus Király hívei. Krisztus Királynak nemcsak a templomokban van a helye, hanem a mindennapi életben is, a családban, munka közben, a műhelyekben, az irodákban.

Ünnepi díszben a nagygyűlés terme

A nagymise után a hívők a szomszédos utcában levő Forgács-féle tereembe vonultak. A terem ünnepi díszben várta a nagygyűlés közönségét. A virágos terem színpadának falai fehér vászonnal voltak bevonva, amévet a pápai színek ékesítettek.

A háttérben fenyőgályból font hatalmas kereszt állott, rajta a keresztre feszített Megváltó testének szobra. A hatalmas teremben hétszáz katolikus magyar férfi és nő szorongott.

A gyűlésen megjelent előkelőségek nagy sora

A nagyszámú közönség sorában a sok előkelőség között ott voltak: Magyar Pál püspöki helynök, Kayser Lajos prépost, Ferch Mátyas apátkanonok, Metzger Márton dr. prépostplébános, Rech K. Géza apátplébános, Petrovich Emil sannicolaul-marei (nagyszentmiklósi) esperesplébános, Csopot Lajos piarista házfőnök, Uitz Mátyas piarista konviktsi igazgató, Mondik Pál nyugalmazott piarista igazgató, Jakabffy Elemér dr. a Katolikus Népszövetség központi alelnöke, Boros Béla dr. teológiai tanár, Péter Gonda Faustinus oradeai (nagyvárad) irgalmasrendi házfőnök, Péter Márton irgalmasrendi házfőnök, Péter Stöckl Odorik radnai ferenczrendi plébános, Péter Norbert erzsébetvárosi plébános, Waltner József dr. püspöki irgalmasrendi igazgató, Péter Zisz-

man András minorita Lugosról, a Magyar Párt képviselőjében Veterány Viktor dr. alelnök, Németh József dr. tagozati elnök és Páll György dr. főtitkár, a Magyar Nőegylet részéről dr. Kakuk Jánosné, Szappanos Gyuláné és Horváth Antalné vezetésével nagyobb küldöttség, a Katolikus Nőszövetség részéről özvegy Borsiczky Ottóné és Küchler Gyuláné és számos tag, továbbá a helybeli katolikus társadalom számos ismeret alakja, ugymint Novotny Károly bankigazgató, Hilt Lajos, vajda Ernő, Bogma Miklós, Kun Ferenc dr., Croglét Dezső igazgató, Gámenty István bankigazgató, Alföldy Géza dr., Takács Kálmán, Harzer Ágoston, Schäffer Fülöp, Forgács Mátyas, Meiszner Vilmos és még igen sokan mások.

Martzy Mihály elnök megnyitja a nagygyűlést

Pont tizenegy órakor a vezetőség és a hallgatóság felállott. Martzy Mihály elnök keresztvetéssel az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek a jelenlévőket megajándékozta a gyűlést és a következő beszédet tartotta:

A romániai Országos Katolikus Népszövetség bánsági központja — szervezeteivel az élén — a folyó évben új életre kelt s erőteljes, intenzív lüktető munkába kezdett. A június 17-én tartott alakuló

közgyűlésen mint egységes, erős és tömör szervezet lefektette alapjait a katolikus akció mindent átalakító, nemes és nagyra hivatott munkássága eljövendő gyümölcsének. Mai összgyűletünk első és legfőbb célja — ünnepelni.

Ünnepelni a Katolikus Népszövetségnek legfőbb védnökének, Krisztus Királynak ünnepét,

s ezen ünnepelés által felemelni lelkünket ahhoz az égi királyhoz, akinek szívébe ajánlja e napon az Anyaszentegyház az egész emberiséget s akinek szíve kell, hogy legyen a Népszövetség minden egyes tagjának igazi erőforrása. Soha aktuálisabb, soha szükségesebb és soha korszerűbb nem volt és nem lesz a Krisztus Király ünnepe, mint éppen napjainkban! És soha sem volt annyira szükséges az Anyaszentegyház imája, — melyet mai szentmiséjében mond — mint éppen napjainkban, hogy

„vajha adná meg e nagy Király minden népnek és minden embernek az egyetértés és béke áldásait.”

Mert súlyos testi és lelki terhek alatt roskadozik ma ugy az egész emberiség, mint egyes népek — és mi mindannyian, egyes emberek. Ha az idők járása ma oly nagyon megnehezdedett az emberiség feje felett, fájdalom — de kétszeresen nehéz nekünk, a természetfeletti utak vándorainak, akiknek életében a keresztény lelkiismeret intő, óvó és könyörtelenül vizsgáló szava, kell, hogy mindenkor a kormányt kezében tartsa.

S ez a lelkiismeret szent és áthághatatlan korlátokat állít nekünk oda, ahol mások talán könnyen el-surrannak.

S mi mégsem csüggedhetünk, még csak nem is siránkozhatunk, hanem összefogva és egymást támogatva dolgozunk és hiszünk a becsület munka és tiszta szándék diadalában. S e hitünkben csodálatosan és felemelően biztató reánk nézve, — e kornak küzködő szegényeire —, hogy a Krisztus Király gondolatának első intuitív meglátója a világ eddigi legszegényebb embere és legnagyobb koldusa: Assisi szent Ferenc volt, amidőn a subassio lejtőjén rongyos köpenyegébe burkolódzva, lelkesen kiáltotta: „én a nagy király hírnöke vagyok.”

Krisztus Királynak ilyen hírnöke, ilyen harcosa és ilyen katonája kell, hogy legyen a Katolikus Népszövetség minden egyes tagja.

A mindig dalos assisi Koldus példájára örömmel kell vinnünk a krisztusi kereszténység szent terheit.

Márton Áron beszéde a Katolikus Akcióról

Márton Áron teológiai tanár, a Katolikus Népszövetség országos igazgató általános figyelem mellett fejtegette a katolikus akció problémáit. Előadását azzal kezdte, hogy a világ arculatja ma a halálra vált ember arca. Politikai és gazdasági bajok egyaránt az oka ennek. Az államok vezetői tele vannak gondnal és főtörékvésűk az, hogy a mostani zilált viszonyok között ugy az egyes államok keretein belül, mint a szomszédos államok között a békét biztosítsák.

Kifejtette azután, hogy minden bajnak, zürzavarnak, káosznak az oka az, hogy elmúlt négyszáz esztendő alatt a vallásosság egyre hanyatlott.

Mert azt mondja egy papköltő: „Ha neh idők komoly napjai nehezdenek egy nép és vezetői lelkére, akkor adakozó, önfeladózó és örömteli lelkiütellet kell odaállann a megpróbáló Isten és a szenvedő ember elé”. És a krisztusi kereszténység mindig örömmel is viselte terheit. S ebben a tehe viselésben akarunk mi egymásnak segítségére lenni. Az idők járásának reánk nehezítő terheitől nem fog bennünket megzbadítani egy isteni csoda, csak a magun erőlyes talpraállása, fáradhatatlan propganda munkája, lankadatlan kitarása s egymásra utaltságból fakadó egymási kapcsolódás szent egysége.

Mit is akarunk tehát? Felébreszteni, ébrentartani és fejleszteni e bennünk szunnyadó szent erőket s e szent erők segítségével kialakítani — a mai nehéz korban is mindig helytálló — keresztény ember-típust.

Ez kell, hogy a mai ünnepről tanúsággyümölcsként lelkünkben megacélosodjélöntudatos, hívő, örömtelen dolgozó kereszténység kialakítása, ez Krisztus Király ünnepének parancsa s ez legyen

a Népszövetség eljövendő munkájának szent programja is.

Ezzel fogunk belekapcsolódni az Anyaszentegyház apostoli munkájába is, itt kezdődik a laikus világ részvétele az egyházi örök elhivatottságában, amely nagy munkája a mai egyházmegyéinkben vezére, feje, a Főpásztor — személyes akadálytatása folytán — elküldte ide hivatott képviselőjét és helynökét, Magyar Pál prlátus urat, mai ünnepeinkre, akit ezenn mély tisztelettel üdvözlünk.

De a nagyközönség lelke is feldobog már e munkára hívó szózatra: a katolikus öntudat felébredésének legszebb jele ez, hiszen e nagy terem nem tudta befogadni az érdeklődő közönséget.

S végül a Népszövetség központja is mélytányolja megindulásunkat: az erdélyi katolikus magyarság egyik nagy vezére, a központi igazgató, főtisztelendő Márton Áron ur is eljött ide hozzánk s mi halál szívvvel köszönjük neki itt nyilvánosan e k tüntető figyelmét. Amidőn meleg szeretettel és őszinte köszönettel üdvözlünk, a központi igazgató urat, hogy nagy tudásának és lelkes, meleg szívének bőséges tárházából részesítsen bennünket is egy kis leki táplálékban s tartsa meg ünnepi beszédét.

szelések ezzel a jelszavakkal. Ezek eredmények idézték föl a mai viszonyokat. Vissza kell hozni az emberek lelkébe az Istent, az eszmét, a katolikus szellemet, amelytől eltávolodtak az egyének, mint a nemzetekesszá kell térni a vallásossághoz, amelytől eltávolodtak.

parlamentek homlokzatára kell vélni a tíz parancsolatot és az államok vezetői a tíz parancsolat szellemében intézkedjenek az országok dolgait.

Ki kell tartani magyarságunk mellett

Marton Áron beszéde további folytatva a kérdést: mi lesz velünk, mi lesz magyarokkal?

Érünkkel átörököltük apáink minden hibáját és minden erőjét. A századok során magyarságunk maradtunk. Nem tudunk mások lenni ma sem, mint amilyenek születünk.

Ami a multhoz kell tartoznunk, amely megmaradtunk. Ha jó volt a multban maradnunk az örömben és a történelmi pozícióban, most, amikor a történelmünk nézve másképpen fordult, jobban ki kell tartanunk magyarságunk mellett. Beesületesen és határozottan kell dolgoznunk, hogy nemcsak a múlt tehetőségét kihozzuk, megmaradjunk.

Az elemi iskolától függ egy nemzedék sorsa

Marton Áron beszéde után egymásután következtek az elemi iskolások szakelevezői. Elsőnek József szemináriumi prefektus beszélt föl. Az elemi iskolai tanulókról beszélt. A vallásosságunk meg kell nyitnia — mondotta — a családi és iskolai nevelésben, mert a legjobban az emberre, amire gyermekünk nevelik. Szükség van arra, hogy a tanítók egymás között gyakran tartssanak megbeszéléseket a gyermekek neveléséről.

Középiskolákban katolikus nevelést kell adni

Marton Károly piaristarendi tanár a középiskolák problémájáról beszélt. A középiskolában nyolc esztendő alatt legfőképp arra törekedjenek, hogy a tanuló minél tudományt vegyen föl magába, de keveset helyeznek arra, hogy azt a lelki élet megadják neki, ami a tudomány felé szükséges. Ez az erő a keresztény élet. Sok tanár csak arra szorítkozik, hogy magyaráz és kérdez, mert azért megfigyel, de nem törődik a tanuló lelkével. A tanuló nagyrésze is csak azzal törődik, hogy megfizesse a tandíját, ellássa ruhával és

Katolikus magyar egyetemi ifjúság problémája

Marton Károly, akinek cikkei a Déli Hírlap olvasói előtt jólmertek, szólott az egyetemi ifjúság problémájáról és a tanulókat mondotta:

Az utóbbi időben sokan hangoztatják a tanítás céltalanságát és bennünket, a katolikus magyar ifjúságot az igazi pályákra boldogulásra biztatnak. Ez talán az egyetemi vizsgák szomorú eredményének a jele. Kiváló katolikus férfiak is mondják, hogy a magyar szülők ne költsenek az iskoláztatásra, mert az ifju 7-8 éves iskolás helyett elsajátíthat bármilyen mesterséget és korábban kenyérkeresővé válik.

De a katolikus magyar társadalomnak szüksége van diplomásokra. Szükségünk van tanárookra: mi iskolákat tartunk fentartani. Orvosokra, mert a legjobban bizik a katolikus magyar orvos. Ügyvédekre, mert a katolikus magyar ügyvédekre van szükség az országban. Magyar ügyvéd védheti kellő figyelemmel és

A katolikus egyházat sok oldalról támadják, gunyolják, minden katolikus megmozdulást lekicsinyelnek. Szembe kell nézni mindezekkel és bátran kell makunkat vallani katolikusoknak. A katolikus akció ki kell vinni a világ elé, bátran sikra kell szállani érte. A katolikus egyház megmutatta és megmutatja, hogy egyaránt szívén viseli az emberiség minden rétegének érdekeit. A pápa szociális enciklikái ismeretesek. Egy munkászervező mondta ezekről, hogy eljön majd az idő, amikor a munkásság a vállaira veszi Krisztust.

A katolikus akció munkásainak kell lenniük, amelynek célja dolgozni.

Az igazi testvériséget, egyenlőséget és az eszméi szabadságot hirdetjük. Krisztus király a mi vezetőnk, ha az ő szellemében dolgozunk, úgy mindig oldalunk mellett fog állani.

Tombló taps fogadta Marton Áron beszédét. Percekig tartó lelkesedés után Martzy Mihály elnök köszönetet mondott az előadásért.

A Mihályfy-Szilgy-Tury-Traunfellner énekes kvartett lépett azután a pódiumra és előadta az Ave verum kezdetű négyeszlamu dalt, amelyet a közönség hálás tapsal fogadott.

Szükség van arra is, hogy a tanítók és a szülők közös értekezleteket tartssanak. Az elemi iskolások problémája igen fontos, ennek a megoldásától függ egy nemzedék sorsa. Az iskolának kell lelakni a gyermek lelkébe azokat az alapokat, amelyek később a győzelemre vezetnek. A katolikus tanítóknak és a katolikus szülőkre e téren egyképpen nagy feladatok várnak. Már az elemi iskolásokban erősíteni kell a katolikus öntudatot, amire a szivgárda is igen alkalmas.

elemekkel, de lelkére nem helyez sulyt.

A katolikus tanároknak és a katolikus szülőknak gondolni kell azzal, hogy a katolikus ifjúság a középiskolában katolikus nevelést kapjon.

A legfontosabb nevelési eszköz a példa. A katolikus tanárnak és a katolikus szülőnek egyképpen példát kell mutatni az ifjúság előtt. Nem ér semmit a tanuló figyelmétetni az imára, a templombajjárásra és az erkölcsös életre, ha erre vonatkozólag nem lát maga előtt követendő példákat.

lelkeseccsel. Különösen papokra van szükségünk; itthon és külföldön végzett papokra, akik megfelelnek mai hivatásuknak és hatáskörükben erős öreik lesznek nyelvünknek és hitünknek egyaránt. Mi gazdaságilag is akarunk szervezkedni, szükségünk van szakemberekre, mérnökökre, közgazdászokra, mezőgazdászokra, akik gondoskodjanak terményeinkről és azoknak a piacra való helyezéséről. A katolikus magyar társadalomnak szüksége van diplomásokra, tehát reánk is, katolikus főiskolásokra, sőt

ki kell harcolni helyeket a vezetésben, mert mi is érdekeltek vagyunk a föld és lakosai sorsának az irányításában, melyben a keresztény erkölcsi alap érvényesülése egy és ugyanaz a közjó szolgálataival.

Mi, a katolikus magyar főiskolások úgy gondoljuk, megértettük századunk szavát. Tisztában vagyunk Szent István szavával és a keresztény erkölcs erejével.

Tudjuk, hogy csak úgy védhetjük meg hitünket és nyelvünket, ha összefogunk: kéreg kéz és tintás ujjak, öregek és fiatalok, város és falu és a keresztény erkölcs jegyében dolgozunk lelki, szellemi és anyagi érdekeinkért.

A magyar munkaközösségben, a Katolikus Népszövetség keretei között, különálló osztályt kell, hogy alkossanak a főiskolások.

Legyen a tanárjelöltek feladata a népnevelés; az orvostanhallgatók ismertessék a néppel az egészséges és tiszta élet titkait és — a jogászok a Népszövetség erős propagandaa szakosztályát képezzék. Természetesen, nem fogunk megfélemlíteni kötelesegeinkről és a kiválasztott szaktudományunkat tökéletesen elvégezzük. E tekintetben, a katolikus együttműködés kívánja, hogy a tapasztaltabbak segítségünkre legyenek nekünk a kevésbé tapasztaltabbaknak, hogy tudományainkat kellőképpen elsajátítsuk.

Tanulmányozni fogjuk a társadalomtant, különösen — nyugaton már lomtárba került — a marxista és szabadelvű világnézetéről és annak bomlasztó hatásairól gyűjtünk adatokat és propaganda célokra használjuk fel. Mi: az ifju katolikus generáció, akikre Önök így tekintenek, mint a jövő reményeire, megismertetjük a munkaszövetséggel a te-

A kereskedelmi alkalmazott, a diplomás ifju és a falusi fiatalság feladata

Zahner László a katolikus magánalkalmazottak, kereskedelmi és ipari ifjúság kérdéseiről beszélt. Ezek teljes mértékben átérzik a katolikus eszmét és követni kívánják azt,

mert meggyőződésük, hogy ez nemcsak saját helyzetüket, hanem a köz helyzetét is megjavítja.

Nagy örömeire szolgál, hogy a Katolikus Népszövetség az ifjúság megszervezését feladatává tűzte ki. Kéri, hogy a katolikus társadalmat maguk mellett lássák.

Becsky István mérnök a diplomás ifjúságról beszélt és ezeket mondotta:

„Egynek öt talentumot adott, másnak pedig kettőt, ismét másnak egyet...” Hölgyeim és Uraim! Talentum sokféle van! De az ember értéke nem az, hogy öt talentuma van és értékeltsége sem abban rejlik, hogy neki esetleg csak egy talentum adatott. Az isteni értékmérés abból a szempontból ítél, ki hogyan használta fel a számára juttatott talentumot, saját lelki kincsei gyarapítására és embertársai javára. Az a láncolat, amely Fodor főtisztelendő tanár urnak előadásával kezdődött, nálam, mint a diplomás emberek helyével a katolikus akcióban, mintegy befejező láncszeméhez érkezett el a szellemi továbbképzés szempontjából.

A mai diplomás ifjúság hivatott arra, hogy összekötő kapcsolatot teremtsen a korok, a társadalmi osztályok között és keresztény szellemmel töltsen meg az élet minden megnyilvánulását, amelyet liberális jelszó alatt kibruadtak belőle.

Hivatottak arra, hogy az egyházközségek életének vezetői és oly irányítók legyenek, amelyek a gazdasági dolgo-

Rajka Géza dr. a Katolikus Népszövetség téli mukaprogramjáról

Rajka Géza dr. a Katolikus Népszövetség ügyvezető igazgatója volt a következő szónok és ezeket mondotta: A katolikus Anyaszentegyház két évezredes multjának azok a legragyogóbb korszakai, amikor üldözés és elnyomás magasra csapó hullámai közepette, megalázva, de soha meg nem törve maradték

resztények jövő társadalmát és megmondjuk nekik, hogy mi az erkölcsös nemcsak nevelés, hanem magunknak is kötelezővé tesszük. Elmultak az idők, amikor „ur” és „szolga” szavak voltak ervényben. Mi minden embert embernek és felebarátnak szólítunk és azon fáradozunk, hogy a multnak a hibáit helyreigazítsuk, félreértéseit eloszlassuk és megépítsük az emberiség keresztény szellemi társadalmát.

Fel fogjuk keresni szüniidőkben a falvak. Megmondjuk nekik, hogy becsüli a falut és a fehér rébe világossá és melegséget ajánl.

Nem fogjuk engedni, hogy katolikus magyar népünkben elveszen ősi hitéhez és egyházához való ragaszkodása, mert nekünk az Egyház a legerősebb várunk, bevethetetlen várunk. Mi katolikus magyar főiskolások tudjuk, hogy csak a megszervezett tömegnek van visszhangzó szava és életképessége. Belekapcsolódunk a katolikus magyar társadalmi életbe és tehetségeinkhez képest dolgozni fogunk ifjui lelkesedéssel Krisztus szellemében és törekszünk arra, hogy minél hasznosabb tényezői legyünk vallásunknak és fajunknak egyaránt. Erre kérjük bizalmukat, segítő támogatásukat, irányadásaikat és imájukban rejlő erőt.

kon tul, kulturális és társadalmi problémák megoldására tegyék azt képessé. Végetetül a nő és a házasság mai problémájában, mint a társadalom irányító erői a nyílt és bátor állásfoglalásuk fontos, mert a keresztény katolikus erkölcsökön nyugvó házasság biztosítéka a családnak, amely viszont alapja a testi és lelki egészséges nemzedéknek. Ezeket épülhet csak fel öntudatos, saját értékét ismerő és becsülő faj, keresztény, társadalmi élet, nagyrahivatott nemzedék.

A rövid öt perc, amely rendelkezésemre állott, csak egy pár gondolat megvilágítására adott alkalmat. Mégis Hölgyeim és Uraim, ez a pár gondolat is megmutatja az utat, amelyen haladnunk kell, hogy felemelt fővel, nyílt szemmel számoljunk be ott, ahol majd a reánk bízott talentumról számot kérnek.

„Mert mindannak, kinek vagyon adatik, attól pedig, akinek nincs, amivel birni látszik, elvétetik tőle.”

Klank Jenő, a Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület igazgatója, a falusi ifjúság katolikus szellemű megszervezéséről szólott.

A katolikus ifjúságot kint a falvakban meg kell szervezni, de nem szabad elhanyagolni és elhagyni akkor sem, ha kenyérkeresete a városba kényeszeríti.

Gondoskodni kell róla, hogy a városból nem lankadó katolikus szellemmel és öntudattal térjen haza. A falvakban meg kell csinálni a Katolikus Népszövetség osztályait.

Mecher Ferencné, Szegő Ferenc karnagy zongorakiséréte mellett Ave Mariát énekelt. A szép ének után lelkes taps hangzott fel.

nélkül töltötte be ez a gondviselés adta szervezet a maga, Krisztustól megszállott, igazi hivatását.

Ez a hivatás nem lehet az, hogy a politikai és a gazdasági élet, a tudomány, vagy a technika muló problémáival bibeledjünk. Az Egyház nem földi

értelemben vett uralomra hivatott.

Krisztus, a mi örök példaképünk megfutamodott, amikor a tömeg lelkesedése a földi uralom királyi koronáját nyújtotta feléje. De a hatalmas császár helytartójának ítélőszéke előtt, a keresztalál előre vetett árnyékában habozás nélkül jelentette ki: Én király vagyok. De az ő királysága nem e világból való.

Krisztus királysága nem e világból, de igenis ezért a világért való!

Krisztus a Tizenkettőnek sem hatalmi törekvéseket sugalt, hanem így rendelkezett: Ti pedig elmenvén, tanítsatok minden nemzeteket!

Az elkövetkezendő téli időnyben az

Erdélyi Római Katolikus Népszövetség helyi tagozata szintén nem akar mást, mint ezt: tanítani!

Tanítani városunk és a vidék katolikus népét, hogy ebben a minden porcikájában idegesen remegő világban miként folytassuk a sokféle ágazó katolikus munkát, hogy Krisztus gondolatát, Krisztus szellemét eredményesen terjeszthessük.

Nem akartunk visszaélni az Önök szí-

Hiányzik a folyamatos katolikus társadalmi élet

Nincs folyamatos katolikus társadalmi életünk! Igyekezni fogunk tehát, hogy havonta legalább egy, az összes szervezetek bevonásával rendezett katolikus délután legyen városunkban,

ahol elszórakoztassuk s összelegyintsük azokat, kiket finomabb izlésük eddig visszavonulásra készítetett. Ugyanennek az összehozásnak a gondolata lelkesíti tagozatunkat akkor is, amikor egy népszövetségi otthon minél előbb való megnyitása érdekében minden erővel akarunk dolgozni — folytatta Rajka dr.

Nem volt egységes s talán nem is volt céltudatos katolikus ifjúságunk nevelése! Evégből a Népszövetség iméltelen alkalmat fog adni arra, hogy hitoktatóink eszmecserét folytassanak. Megtremti az anyagi alapot arra is, hogy ifjúságunk a mi áldott katolikus énekkincsünkől minél többet elsajátítson s végül nagy gondunk lesz arra is, hogy a katolikus többségi szervezetek vezetői a sajátmaguk által kidolgozott egységes munkaterv alapján tevékenykedjenek.

Végül, de nem utolsó sorban a fenyegető vallás- és társadalomellenes propagandát is meg akarjuk előzni azzal, hogy fahusi katolikus magyar néptünk világnézetét nevelésének irányát

Magyary Pál püspöki helynök áldása

Magyary Pál püspöki helynök rövid felszólalásában visszaemlékezett arra, amikor tiz esztendő előtt a Katolikus Akció vezetői megjelentek a pápa előtt és arra kérték, hogy áldja meg a mozgalmat, a Szentatya a neki átadott memorandumra ráírta: Vivat, crescat, flo-

Vuchetich Endre dr. zárószavai és a pápai himnusz

Vuchetich Endre dr. a mozgalom egyik megindítója és a katolikus Népszövetség társelnöke emelkedett ezután szólásra. Köszönetet mondott az összes szereplőknek, majd sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a püspök nem jelenhetett meg.

Kérte Magyary Pál preláts püspöki helynököt, tegyen jelentést arról a nemes felbuzdulásról, mely az egyházmegye

ves türelmével s ezért szónokaink csak sejtették, hogy milyen rengeteg kérdés vár itt megoldásra s hány irányban kell az eddigi katolikus munkát kiegészíteni, szervezettebb formába önteni s részben új módszerek alkalmazásával nagyobb lendülettel folytatni. Azonban a józan okosság parancsolja, hogy a Népszövetség, mely erre felé intenzív munkájának csak a kezdetén áll, mértéket tartson.

Éppen ezért amellet, hogy minél több öntudatos tagot akar sorai erősítésére gyűjteni, a megoldásra váró feladatok közül azok elvégzésére fogja erjét összpontosítani, melyek sürgőségük mellett alapvető jelentőségük.

Nincs mindig látható katolikus közvéleményünk! Ennek alakítására katolikus propagandaiskolát szervezünk, egy katolikus könyvtár alapjait egyekszünk majd lerakni és kölesön formájában terjeszteni fogjuk katolikus folyóiratainkat is. Végül Népszövetségi Levelek címen havonta összegyűjtjük s közkinccsé tesszük azokat a gondolatokat, melyeket, hála Istennek, hatalmas lendületnek indult katolikus irodalom kincseshányájából sikerül majd kitermelnünk.

s mikéntjét bevált példák után meg akarjuk szabni

s ugyanakkor nem nyugszunk addig, amíg ennek a munkának egységes lebonyolítására központi pap tetteje nem fog rendelkezésünkre állani.

Igen biztató jelenség, hogy az eddigi katolikus szervezetek a Népszövetségben nem új versenytársat látnak, hanem érzik, hogy egy ilyen összekötő szerv léte-sítése régen érzett hiányt pótol.

Nagyon meghatott, amikor egy kis erdélyi parasztház kapuján ezt a jelmondatot olvastam: Emberé a munka, Istené az áldás!

Ha mind nagyobb katolikus tömegek állanak melléje, a Népszövetség a többi szervezetekkel karöltve nem fogja sajnálni a munkát.

De nem szünik meg kérni a jó Istent, hogy áldja meg nemes törekvéseit! És vallásos lelkületéből fakad az a kérés, melyet a jelenlevő püspöki helynök Ur Öméltóságához, mint egyházmegyénk főpásztorának képviselőjéhez intéz, hogy áldjon meg ebben az ünnepi órában bennünket, vezetőket, áldjon meg minden lelkes népszövetségi tagot s áldjon meg minden olyan törekvést, mely bánási téreinken is Krisztus királyságát igyekszik építgetni.

real! A maga részéről a mostani gyűlésen megnyilvánult katolikus szellemre is ugyanazt a kívánságot nyilváníthatja: éljen, gyarapodjék és virágozzék!

Miközben a püspöki helynök ezeket a szavakat mondotta, áldásra emelte kezeit.

magyar hiveinek lelkét eltölti.

Isten áldását kérem — mondotta — terveinkre és elhatározásainkra, hogy Krisztus királyságában Krisztusnak hűséges katonái lehessünk. Krisztus katonái, akik lelkük egyenruhájáról ismerik fel egymást, szeretik egymást, becsülik egymást és támogatják egymást. Krisztus hadseregének katonái, akik egységes és megbonthatatlan rendekbe sorakoznak. Krisztus hadseregének katonái,

Mindenki az ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK ÚJ HUZÁSI TERVÉRŐL beszél

A sorsjegyek már kaphatók. Vegye meg már ma szerencsesorsjegyét. A sorsjegyáros meg fogja Önnek magyarázni, hogy egy egész sorsjegy lehetővé teszi, hogy egy osztályban

5 számmal,

az egész sorsjátékban pedig

17 számmal nyerhessen

Mindazon hallatlan előnyök dacára, amelyeket az új sorsjáték nyújt, az egész sorsjegy ára egy osztályra 800 lei, az összes osztályokra pedig 3200 lei az eddigi 5000 lei helyett.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

fix húzási nappal minden hónap 15-én

ELSŐ HUZÁS NOVEMBER 15-én

akik zárt egységet alkotnak, ez az elkülönülés azonban nem jelenti azt, hogy nem fogadnának örömmel szövetségesnek keresztény valláserkölcsi alapon álló más hadseregeket is.

Istennek megadjuk, ami Istené, a krisztusi parancs szerint megadjuk a császárnak, ami a császáré, de követeljük a magunk számára is azt, ami Isten és emberek előtt egyházunkat és nemzetünket megilleti. (Hosszantartó lelkes taps.)

Az önök tapsai bizonyítják, hogy ebben az érzésben, ebben az elgondolásban találkozik a Tegnap a Mával és bizakodón tekint a Holnapra, ifjainkra, az új nemzedékre, amelynek erős keze diadalra viszi a lobogót, melyet ime kibontottunk a Bánságban is. Álljanak mellénk, csatlakozzanak hozzánk, iratkozzanak be a Katolikus Népszövetségbe, hogy a hatvanezer timisoarai (temesvári) katolikus végre ne csak egyszerű szám legyen, amellyel alkalmilag pöffeszkedünk, ellenfeleink pedig gunyos mosollyal lebecsülnek, hanem komoly, tettekkel tényszerű. Azt mondotta néhány perc előtt a vezetésben egyik társam, hogy most mi lettünk a pódiumkatolikusok. Erre azt felelem most nyíltan, a gyűlés színe előtt, hogy mi voltunk azok, akik mindig kikeltünk a pódiumkatolikusok ellen és

én tiszta szívből kívánom, hogy jövőre ilyenkor söpörjön le bennünket a pódiumról a közakarat vihara: annyi jobb, alkalmasabb, tettekre később tagja legyen a Katolikus Népszövetségnek.

Az Atyának teremtő akarata, a Fiúnak megváltó szeretete és a Szentlélek meg-

világosító ereje legyen velünk, hogy jainkat elérhessük. Ebben a reményben és ebben a hitben és újlag köszönöm, mondvá, hogy szerényen csengő, de élesen zengő magyar hívó szavunkra impozáns számban jelentek meg, mai nemi közgyűlésünket berekeszttem.

A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület Klánk Jenő vezénylete alatt elékelte a pápai himnusz, amelyet a közönség állva együtt énekel, a férfiak mire az ünnepi közgyűlés véget ért.

Új könyv

12 szék. Az új szovjet-orsz irodalom kitünő reprezentánsa, Ilf és Petrof „12 szék” címen regényt írt, amely Moszkvában immáron negyedik kiadását érte el s több európai nyelven is nagy sikert aratott. A regény most magyarul is megjelent. Mulatságos történet keretében detektívzerű hajszályik egy 12 székű álló szalongarnitúr után, melyet a kommunisták elrekriváltak a 12 szék egyikébe kincseket érő ékszerrejtett a tulajdonosa, aki ezt halálos ágyvallyja be örökösének. A briliáns humorú landos mese keresztmetszetben maró száráju erkölcsrajzát adja a szovjet társadalmi gazdasági és kulturális viszonyainak gyetlenül kifigurázza a szovjet-bürokráciát az élelmézési rendszert, a szerelmi és családeletet, a lakásviszonyokat, a lapszerkesztés technikáját, a színészlét szélsőségeit, a város félvilágát, leleplezi a panamistát, a tőzsdéseket, kereskedőket és titkos ellenradalmárokat s mindezt oly ötletes, fölérős és könnyed szellemességgel, amely szohol zökken ki a tiszta irodalmiság hangjából. 408 oldalas vaskos könyvet Gellért Hugótűnő fordításában a Nyugat adta ki. Füze 102 lei, kötve 132 lei minden könyveskedésben, vagy Lepagénál Cluj (Lozsvár). Kérje a Nyugat könyvek tejegyzékét.

Követendő példa

Tanulhat a civilizált ember a vadaktól is. A fehér emberek társadalmában például sok baj van az anyós körül. A vő nem fér meg az anyóssal és emiatt gyakori a civódás és a boldogtalanság. Bizony jó lenne e tekintetben a Yaruro-indiánok példáját követni. Ezeknél az a törvény, hogy anyós és vő nem beszélhetnek egymással. Még egymásra sem szabad nézniük és a tábornárnél úgy kell ülniük, hogy hátat fordítanak egymásnak. Okos emberek ezek az indiánok.

Köszönetnyilvánítás. A Magyar Nőegylet rendezésében vasárnap megtartott konyhaművészeti kiállításom iránt oly nagymérvű érdeklődés nyilvánult meg, hogy kötelességemnek tartom e páratlan erkölcsi siker előmozdítóinak és a kiállítás tisztelt látogatóinak ezúton leghálásabb köszönetemet kifejezni. P a á l Rózi.

Hallani - látni - venni

Hallgassa meg az új 1935-ös rádiókészülékeinket. Előnyös fizetési feltételek. **Javítások szakszerűen**

Kecskeméti, Timisoara I., Bul. I. G. Duca 2

A tenger partvidékét fotografálta. Kémkedés gyanuja alatt elfogtak Constantában egy Kristoff Jani nevű bolgár fiatalembert, aki a Fekete-tenger partvidékét fényképezte. A fiatalember kihallgatása során elmondotta, hogy Várnából gyalog jött Romániába és mint amatőr fényképész a szép partvidékről több felvételt készített. A gyanúsított fiatalembert a fővárosi rendőrségnek adták át.

Ötvennyolc sebesülés egy lakzín. Véres háborúság tört ki az esküvőn, amely a Satumare (Szatmár) megyében levő Cetatele községben folyt le. A község legvagyonosabb gazdájának leánya férjhez ment az egyik szomszédos községből való gazdaleányhoz, amiért több visszautasított községbeli kérő bosszút esküdött. A kikoszarzott legények és azok barátai furkosokkal felszerelve megtámadták a lakodalmas népet. A véres közelharcnak ötvennyolc sebesültje volt.

Férfiszövetek

a legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók

Rabong és Schneider

Timisoara (Temesvár) I., Piața Sf. Gheorghe (Szt. György-tér), puspóki-palota

Tizenegy hónapig tejből élt. Orvosi körökben nagy érdeklődéssel várják annak a vizsgálatnak az eredményét, amely egy huszonhét éves gazda betegségét fogja megállapítani. A cernauti kórházban ugyanis megjelent Capatana Antal gazda és a kórházba való felvételét kérte. Capatana elmondotta, hogy tizenegy hónap óta néhány korty tejen kívül más táplálékot nem volt képes elfogyasztani. A teljesen legyengült férfi kezelését több orvos vállalta el.

Sport

Botránnyok napja

Hatalmas botránny volt a Vulturi-TAC mérkőzésen, amely a második féldíő harmincadik percében félbeszakadt

Lugojon ugylátszik rosszul járnak a csapatok. Nem is olyan régen a TMTE csapata nyújtott be a ligához feljelentést a lugoji vezetők és a Vulturi ellen. Akkor a TMTE egyik játékosát a pályán inzultálták. Most a TAC csapata járt pórul. Ezuttal azonban nemcsak a közönség rohamozta meg a vendégcsapatot a második féldíőben, hanem Weinert bírót a TAC feljelentette a szövetségnél, míg a botránny ügye ma este foglalkoztatja a sportszövetség illetékes fórumát. A nyugati ligának kötelessége elsősorban felfigyelni a Lugojon lejátszódó eseményekre és végre rendet teremteni.

A kerületi bajnokság néhány meglepetést hozott

Az Electrica megérdemelt 5:1 (1:0) arányú győzelmet ért el a Rapid csapatával szemben. A Politechnica rossz kezdet után jól végzett. A féldíőben még 1:0-ra vezetett a Kadima csapata, a második féldíőben azonban a Politechnica kerekedett felül és végül 2:1 arányban győzött. Az Unirea meglepetésre verte a ZsSE együttesét 3:1 (0:0) arányban. Jimbolea (Zsombolyán) a Banatul megnyerte mindkét bajnoki pontját a Hertha csapatával szemben. A végeredmény 3:2 (1:1) volt. A másodosztályú bajnokságok során a Progresul csapata a CFR együttesét győzte le 1:0 (1:0) arányban, a többi másodosztályú eredmények a következők voltak: Hajduk—SFAPT 9:0 (2:0), Dacia—Bohn SC 2:1 (0:0), Vulturi—Juventus 10:2 (3:2), Venus—Fortuna 2:0 (1:0), Törekvés—IOGT 4:1 (1:0).

Botránny volt Freidorfon is

A freidorfi pályán már volt néhány botránny. Legutóbb ezer lei pénzbüntetésben részesült a Freidorf egyesület és szinte érthetetlen, hogy a máskülönb szimpatikus együttes, a freidorfi közönség magatartása miatt állandóan szenved. A sportban vereséget szenvedni nem szégyen, még akkor sem, ha azt véletlenül a Frateliától szenvedte el a freidorfi együttes. Fratelia csapata 2:1 (0:0) arányban győzte le a Freidorf együttesét. A második féldíőben két játékos összekapása miatt 10 percig szünetelt a játék, persze a közönség is kivette részét ebből a kényszerzünetből.

A TAC közgyűlése

Nagy érdeklődés mellett folyt le a TAC közgyűlése, amelyen elnöknek Cucu I. Victoriant választották, ügyvezető elnök Weisz Imre lett, sportigazgató Latter Sándor, főtítkár Liuba Gheorghe a futballszakosztály élére bizottságot választottak, amely tiz tagból áll. Ezenkívül megválasztottak hatvanöt tagból álló választmányt.

A sport a fontos és ugylátszik a timisoarai (temesvári) egyesületek nem tudnak sportot üzni Lugojon. Ezt kell megértenie a nyugati liga vezetőségének s ha nem teremt sürgősen rendet ezen a téren, mint a TAC esetében is már, minden esetben ezt a bizottságot terheli a felelősség.

Weinert bíróságának megfelelően a TAC csapata 2:0 féldíő után a második féldíő 30. percében levonult a pályáról, amikor már a Vulturi együttese 3:0 arányban vezetett. A levonulásra az szolgáltatott okot, hogy a közönség a második féldíő 30. percében megrohmozta a TAC játékosait, a bírót meg a Vulturi játékosok bemozdása alapján kiállította Kohn és Jania játékosokat.

Eldöntetlen a Ferencváros—Ujpest

A magyar profiligák egyik legérdekesebb mérkőzése az Ujpest—Ferencváros 1:1 (1:1) arányban eldöntetlenül végződött.

A 9. számú tippszelvény

Ma kezdjük közölni a 9. számú tippszelvényt. A hetedik forduló után való pontverseny állását legközelebb közöljük.

Kupamérkőzések

Érdekes kupamérkőzések kerültek eldöntésre Tormacon (Végváron), ahol az ujonnan alakult munkás sportegylet kupamérkőzést rendezett. A kupamérkőzésen Mosnita Noua (Ujmosnica), Gátalja, Gertenis (Gertenyes), Sosdia (Sósd) és tormaci (végvári) sportegylet vettek részt. A pontozás alapján lebonyolított kupamérkőzéseken a gátaljai csapat érte el a legtöbb pontot, második helyen a tormaci (végvári) sportegylet végzett, míg a harmadik helyen az ujonnan alakult vendéglátó munkás-sportegylet helyezkedett el.

Nemzeti ligaeredmények az A és B csoportban

Nehéz küzdelemben szerezte meg a Ripensia együttes mindkét bajnoki pontot az AMTE csapatával szemben, mely megmutatta, hogy tud játszani. Az eredmény 1:0 féldíő után 4:3 volt a Ripensia javára. Aradon a Gloria eldöntetlenül mérkőzött a Romania együttesével 2:2 (0:2) arányban. A Crisana 3:2 (1:1) eredménnyel győzte le az Unirea-Tricolor csapatát, míg a NAC csapata vereséget szenvedett a CFR csapatától 1:0 (0:0) arányban. A B-ligában a TMTE hatalmas megérdemelt győzelmet ért el a Rovine Grivita ellen 7:2 (5:0) arányban. Az Ilsa vereséget szenvedett Aradon az AAC csapatától. Az eredmény 3:2 (2:1) volt. Az Ilsa veresége meglepetés. Petrosaniban a Jiul AC és UDR megosztották a pontokat. A mérkőzés 1:1 (1:0) arányú eldöntetlenül végződött.

A kerület új vezetősége

A timisoarai (temesvári) kerületi ballbizottságot megválasztották: a tagok Sepi lett, tagok Chicin, Jul Jenser és Craciun. A bizottságból lepetésre kimaradt Loránd János.

9. számú tippszelvény

Déli Hírlap tippverseny

AMTE—Glória CFR, győztes: .....

Juventus—NAC, győztes: .....

Universitatea—Ripensia, győztes: .....

Venus—Kinizi, győztes: .....

Név és pontos cím: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

November 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor, a Magyar Ház nagytermében

Jótekonycélú matiné

rendezi a Magyar Nőegylet LEANYTAGOZAT

Egyes szó ára 3 lei: vastagabb betűvel 5 lei. Allástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Csete (Belvárosban): Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața Sft. Gheorghe (Szt. György-tér) 4, Fabrică (Gyár-u.): Kardos-trefa Piața Traian (Kossuth-tér) és Str. Mercur (Gránátos-u.) sarok, Principe Carol (Józsefvárosban): Martrafik, Piața Küttli. A hirdetés minden esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Rikkancsok

fix fizetéssel azonnal felvételnek. Cim a kiadóban. (1020)

Főzni tudó mindenek

november 1-ére felvétetik II., Str. Trei August 1. II. em. 2. (245)

Gazdaasszony

tanyára, ki főz és házimunkát végez, felvétetik. Mórítzné, Str. Fröbl 48. (1805)

Felírónő

kerestetik helybeli nagykávéházba, jól számolnitudás fontos. Ajánlatok a kiadóba „Felírónő” jelíggel, kéretnek. (1808)

Elsőrangú litográf-gépmestert

keres fémabroncsgyár. Ajánlatokat Bucuresti, casuta postala 458 címre küldendők. (509)

Állást keres

Megbízható irodakísasszony

perfekt német, román és magyar, irodai praxissal, állást keres. Cim a kiadóban. (1020)

Adás-vétel

Esztergapád

1 méteres, azonnali megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Esztergapád” jelíggel a kiadóhivatal továbbít. (1796)

Eladó

vadonat új bőrkabát biberet gallérral, közepes termetre és egy Columbia-gramofon 15 lemezzel. Link Gyula fogorvos, I., Piața Bratianu 4. (1811)

Azonnal, olcsón eladó

sport gyerekkocsi, masszív íróasztal, szép berámázott szentképek, csillár, függöny stb. Str. Timotei Cipariu 2. (Református-palota) földszint, ajtó 3. (1812)

A román állami új osztálysorsjegyek már megérkeztek. Árak negyed 200.—, fél 400.—, egész 800.— lei és kaphatók szerenéséről közismert March-trafikban, Timisoara IV., Piața Küttli No. 1. Vidékre a pénz előzetes beküldése 8.— lei portó költség mellett küldök. (1647)

Lemezes fényképezőgép

„Thagee” Kamerwerk, alig használt állapotban olcsón eladó. Filmtekercsre átalakított. Megtekinthető IV., J. Vacarescu (Bem utca) 13. Gál. (1651)

Családi ház

Erdélyben, hegyek között, nyaralónak is alkalmas, jutányosan eladó. Leveletet „Fényes levegő” jelíggel a kiadóba kérek. (252)

**Kombinéfűzők
Princessfűzők**
Orvosiilag rendelt haszkötők, alkalmi fűzők, melltartók

„Sanitaria”
Timisoara,
Bulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Lakás

Modern 4 szobás

utcai lakás azonnalra kiadó. IV. kerület, Piața Scudier 9, Brück-féle ház. Telefon 507. (1792)

3 szobás lakás

november elsejére, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, családi házban kiadó. IV., Str. Mircea-Voda (volt Missits-utca) 6. (1795)

Garzon lakásnak

irodahelyiségnek is alkalmas, külön-külön is kiadó 2 nagy szépen butorozott földszintes utcai szoba nov. 1-re különbejárat, telefon és fürdőszoba használat. Bulev. Carol 43. Telefon 12-34. (1802)

Kiadó

szép lakás balkonnal, 3 tágas utcai szoba és mellékhelyiségek, november 1-re. III., Dózsa Treboniu Laurean 2. (volt Posta-utca). Félvilágosítást ad házmaster, vagy trafik. (1806)

„Bristol”-szálloda

Timisoarán eladó, vagy óvadék ellenében bérebeadó. Közel a IV. kerületi állomáshoz, 32 ujonnan berendezett szobával. Érdeklődni ugyanott. (1807)

Modern,

teljesen száraz lakás, mely áll 3 szoba, nagy hall és terrasz, új villában, napos oldalon nov. 1-ére kiadó. I., Bulev. Diacovici Loga 27. Megtekinthető a korai délutáni órákban. (1810)

Alkalmi kiárusítás!

Utább kedvező vásárlásainkból eredő következő ingóságok mint: harmonium, börgarnitúra, uriszoba, szalongszék, fotelek, szekréterek, vitrinek, festmények, szentképek, bronzok, stb. a

ma d. u. 4 órákor

és még néhány napon át délutánként folytatandó önkéntes árverésen a legjutányosabb áron, kikiáltási áron alul is eladunk.

„Belgiana”

Timisoara I., Strada Eminescu (volt Zápolya-utca) 6. .: Telefon 22-80

Az országfejlesztési kölcsön előnyei:

- A lejárt kamatszelvények a lei aranyértékében lesznek kiízetve.
- A kamat 4½%-os, míg a jutalék a kibocsájtási ár 40%-os megnövekedését jelenti.
- A kamatok és jutalékok mentesek minden adó alól.
- A lei aranyértékben történő fizetése biztosítja a megtakarított összeget minden valutaingadozás ellen.
- A lejárt kamatszelvényeket minden közpénztár készpénz helyett fogadja el.

Jegyezzen országfejlesztési kölcsönt

Sörösarnok bérebeadó

pincevendéglővel együtt a timisoara T. nuszálloda sarkán, szemben a józsefváros pályaudvarral, elszámolásra, óvadékkal deklódni ugyanott. (1807)

3 szobás

modern lakást, közel a villamoshoz keres. Cimeket „Lakó” jelíggel a kiadóba kérek. (1807)

Gyönyörű választék

keleti és beltöldi perzsákban. Angol és modern szalonszék, bőr klub garnitúra. Szébbnél-szebb mű- és vitrine tárgyak, neves lestmények legolcsóbb bevásárlási tórrása.

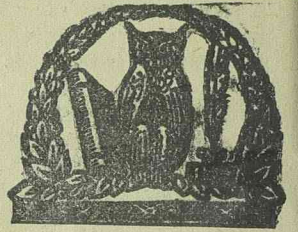
FISCHHOF

I., Str. Duca (volt Börze-u.) 6. Telefon 1807

Különléle

Minden héten

Bucurestibe utazom és olcsón vállalom megbízások elintézését. Löbl, Gyárves Titu Maioreescu (volt Bányu-u.) 5. (1807)

Fordítóirodám

Cetate (Belváros), Piața I. C. Bratianu (Szent György-tér) 2. szám alatt, ahol, mint eddig is, olcsón vállalom kért nyelvi, használati, szerződéses, zonyitványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven.

N. MAGDU

törvényszéki hites fordító, román gyorsszó a bukaresti prefektúra és Temesvár város volt első fordítója.

OLL
a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Autóbusz-menetrend

Timisoara—Buzias—Lugoj

Indul Timisoaráról d. u.	1	óra
Indul Timisoaráról este	6	óra
Indul Buziásról—Lugosra d. u.	2.15	óra
Indul Buziásról—Lugosra este	7.15	óra
Indul Lugosról—Buziásra reggel	6	óra
Indul Lugosról—Buziásra d. u.	1	óra
Indul Buziásról—Timisoarára reggel	7	óra
Indul Buziásról—Timisoarára d. u.	2	óra